

Bácsme gy ei Füg get len sé g

A BÁCSBODROG-VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.
Tauítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Laptulajdonos:
A „ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI PÁRT.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Nemzeti politika.

Tudja az Isten, de az én egyszerű észjárásom nem akarja megérteni, hogy hogyan lehet valaki ez országban mungó?

Tudja az Isten, de hiába töröm gyöngé kis eszemet, hiába gondolkodom, hiába filozofálok, csak nem akarok rájönni arra, hogy mi is az a nemzeti munka, melyet a mai Kormány és dicső többsége véghezvisz!

Tudja az Isten, dacára annak, hogy nem tartozom a legbutábbak közé, mégsem tudom megérteni, hogy micsoda kiválóság, mennyi ész van a mai többség politikájában és különösen nem tudom megérteni, — pedig jó hazafinak, jó magyarebernek tartom magamat, dacára, hogy az anyanyelvem a német és ezt senki kívánságára le nem tagadom, sőt büszke vagyok rá, mondom, mindezek dacára nem tudom felfogni, hogy mi is az a magyarság, amelyet a mai kormány képvisel.

Hiszen elismerhetném a mai többség létjogosultságát, sőt nem tudom, nem volna-e célszerű elismerni márcsak abból a szempontból is, hogy meglássa ez ország, hogy *mire jó* ez a mai kormány, de — tessék elhinni — önönmagamat kellene megutálnom, ha erre a — mindenestre hasznos — de semmiestre dicső munkára vállalkoznám.

És ez az.

Amilyen dicstelen és hasznos (tessek választani!) volna *ez* a munka — ép oly dicstelen, de ép oly hasznos a mai kormány és többségének munkája is.

Mert nézzük csak!

Anélkül, hogy egyeseket támadnék, ami különben sem szokásom, mert mindég csak az irányt akarom sujtani, ha mindjárt az egyén ellen emelem is ostromomat, annyit mindenestre ki kell emelnem, azt a letagadhatatlan tényt le kell szögezmem, hogy nálunk csak az az igazi „nemzeti munka”, mely

nem a nemzetnek, hanem az egyénnek hozza a hasznót, az az igazi, helyes, jóra való politika, mely az én, a te, az ő érdekeit szolgálja, ha ennek — üsd, nem apád — mindjárt az ország, az összesség is vallaná kárát.

Ez a nemzeti politika! Ez — manapság.

Ez az a politika, mely ellen a függetlenségi párt küzd. Ez az a politika, melyet az, akiben van szív, akiben még a hazaszeretet lángja él, aki az összesség érdekeit saját, önző érdekei fölé képes helyezni kell, hogy tiszta szívből útálja

Mert csak egy nemzeti munkát, csak egy nemzeti politikát ismerek.

Azt, amely ezt a szegény, kizsákmányolt, agyonuzsorázott országot önállóvá, függetlenné, politikailag, gazdaságilag is önállóvá, függetlenné teszi.

Ebben az országban más politikának helye nincs. Ebből az országból ki kellene kergetni mindenkit, a ki nem ezt a politikát vallja, ebben az országban hatalmat gyakorolnia nem volna szabad egyetlen egynek sem, legyen az bárki, a ki nem ez ország, Magyarország teljes függetlenségeért küzd!

Megszégyeníthetnek, ideig-óráig le-törhetnek, de ez ország polgárai szívében már oly mély gyökeret vert az önzetlen, mindenek előtt a haza boldogulását szem előtt tartó politika iránti rajongás, hogy az diadalmas phönixként fel fog emelkedni a hamuból, lángra fogja lobbantani azt a honfiui szikrát, mely milliók és milliók szívében nem engedi kialudni azt a mécseszt, mely a honszeretet oltárán mint örök fény ég.

Egy nemzeti munkát ismerek, *hazánk önállóságáért küzdeni*. A ki mást akar és használja a „nemzeti” szót: *charlatán*, a kinek csak egy valami való, az, a mi charlatánnak való!!

Vessző!

H.

Politika.

Mai vezércikkünk kedden íródott és a szerdai fővárosi lapok a következő érdekes epizódot közlik a képviselőház keddi üléséről: Történt ugyanis, hogy *Polónyi Géza* beszédét egy *Hantos Elemér* nevű munkapárti képviselő közbeszólásával megzavarta. Polónyi persze visszavágott s Hantos (vagy a mint *Gál Sándor* elszólta magát *Hatos*) személyes megtámadtatás címén kért szót. Felszólalásának utolsó passzusa fényesen igazolja mai vezércikkünk állítását az *én, te, ő politikájáról*. Hantos ugyanis szóról-szóra ezeket mondotta: „*összes közgazdasági állásaim arra kényszerítettek, hogy a hatvanhetes politika odaadó híve legyek.*” Ehhez már tényleg nincs mit hozzáfűznünk!

* * *

A vármegyei törvényhatósági bizottsági tagválasztásokról szóló híreinket helyszűke miatt legközelebbi számunkban közöljük. Most csak annyit, hogy *Zentán* a munkapárt csúfos vereséget szenvedett, minthogy 6 jelölt között öt függetlenségi lett megválasztva és csakis az egyetlen Mikosevits Kanut, Zenta országgyűlési képviselője jutott be a bizottságba. És jellemző, hogy csak 2 szavazattal győzött az is. De azért ő a képviselő. Látszik, mily nagy az iránta való bizalom.

Városi közgyűlés.

Már múlt számunkban megemlékeztünk a legutóbbi városi közgyűlésről. Helyszűke miatt azonban — sajnos — kénytelenek voltunk mára félre tenni a közgyűlés egy oly epizódját, mely nemcsak a közgyűlési teremben, de azonkívül is méltán keltett kínos feltűnést. Amint utolsó számunkban megírtuk, a rendőri brutalitások tárgyában intéztek ellenzéki részről interpellációt Listyevits kiváló rendőrfőkapitányunkhoz. Nos hát, rendőrségünk feje ezen interpellációra nem épen velősen, mert ez esetben velőről szó sem lehet, de eléggé szellemesen (bármely viclapba beküldhető) következőként válaszolt: „Kérem, addig, míg a rendőrök jobban nem lesznek fizetve, az ilyen brutalitások nem lesznek elkerülhetők. Tessék a rendőrök fizetését fölemelni és a rendőrök intelligensebbek lesznek.”

Körülbelül ezt mondotta Listyevits. És saját szavaival czáfolta meg önmagát, bizo-

Röntgen Laboratorium

ZOMBORBAN, Csihás Benő-utca 12. szám.

Rendelés egész napon át! — — Mérsékelt árak!

Használtatik idegen testek feltalálására, törések és ficamok megállapítására, szív- és tüdőbajok, daganatok, csontbajok, kőlerakódások, epekövek, kórismérezésére. — **Gyógycélul:** fehérvérűség, mirigydaganatok, Basedov-kór, bőrfarkas, bőrizzag, csontszu, izületi gennyedés, hörghurut, asthma, tüdőbeszűremkedés, kéz- és lábizzadás, rákos betegség, husdaganatok stb. fájdalom nélküli gyógyítására.

nyítván, hogy a magasabb fizetéssel nem jár egyszersmind a magasabb intelligencia.

Olvastuk valahol, hogy akinek az Uristen hivatali ad, annak megadja a hozzávaló tehetőséget is, de épen ez esetből kifolyólag meggyőződünk, hogy ez az axioma is — sántít!

Mert ugyan mit gondol Listyevits? Tán azt hiszi, hogy az a Mihály intelligensebb lesz, ha 30 forint helyett negyvenet kap?

Aki ezt elhiszi, — az az ő pártján lesz. Vagy azt hiszi, hogy ezáltal a „jövendőre” történi célzás?

És ha igen?

Nem azt akarjuk, hogy 10 év múlva ne legyen rendőri brutalitás, hanem azt, hogy azok **ma**, értette, **ma** megszünjenek.

Ehhez pedig nem fizetésemelés kell, hanem a legerélyesebb megtorlás!

Ez az, amihez úgy látszik nem akar Listyevits úr hozzányúlni, mert különben nem beszélt volna a magasabb fizetésről és az „intelligenciáról”.

A magasabb fizetésű intelligencia persze magáévá tette a rendőrfőkapitány választását, tudva azt, hogy a magasabb fizetésű intelligenciával szemben rendőri brutalitásról, ha a rendőrnek nincs is intelligenciája és magasabb fizetése, úgy sem lehet szó!

És ezzel kapcsolatosan még valamit kell szólnunk, olyas valamit, ami még szomorúbb, mint Listyevits ur válasza.

Van ugyanis a városi törvényhatósági bizottságnak egy tagja, dr. Markovith Lajos törvényszéki bírósági, aki Listyevits szavaihoz zenével is szolgált, cintányérok helyett saját tenyerét verve.

Ő tapsolt.

Mi örülünk, ha a tisztviselők részt vesznek a városi ügyek intézésében, szeretjük, ha tudásukat városunk felvirágoztatására is kamatoztatják, de annak már nem örülünk, ha különösen bírósági. — jól figyeljünk — *bírósági* szimpatiájuknak vagy antipatiájuknak oly osztatív módon adnak kifejezést, mint tette ez esetben dr. Markovith Lajos törvényszéki bírósági úr. Ott van pld. Szondy bírósági is a bizottságban. Higgadt, nyugodt ember, tudja, mit tesz, mit cselekszik. Tudja, mert tudja azt is, hogy vannak a törvényhatósági bizottságban esetleg más véleményű tagok is, akik nemcsak a törvényhatósági bizottsági tagot, de a bírót is látják benne és készek arra, hogy a közgyűlésen tanúsított magaviseletéből bírósági mi-voltára is következtessenek.

És épen ezért, mert ezt tudjuk, nagyon is kívánatosnak tartjuk, hogy a tisztviselők igenis szólaljanak fel, okosan szólaljanak ahhoz, amihez értenek, szavazzanak, ahogyan szívük, meggyőződésük vagy főnökük kívánja, de ne viselkedjenek úgy, ahogyan viselkedett a bírósági úr, dr. Markovith Lajos

K.

Színház.

Szerelmes asszonyok. Olasz operett szép zenével és roppant unalmas librettóval. Nem ártott volna több élénkséget vinni az előadásba, mely különben elég jó volt. Ki kell emelnünk Mezei Margitot, Somogyit és Halmost. Szegény Kozma igazán nem tehet róla, hogy nincsen hangja.

Trenk báró. Albini Félix, a zágrábi nemzeti színház karmesterének operettje vasárnap került bemutatásra. Mezei Margit, F. Galgóczy Emma, aki betegsége után ez alkalommal lépett fel ugyanazon nap másodszer (d. u. is énekelt), szintúgy Somogyi és Turai igen jók voltak.

Varázskeringő. Oszkár Strausz gyönyörű

zenéjű operettjét hallottuk hétfőn este. A közönség sokat és szívesen tapsolt. Az előadás a jobbak közé tartozott. Mezei M. F. Galgóczy Emma, Halmos és a többiek is mind tudásuk legjavát adták.

D.

A Föld. Schönher Károly osztrák író „egy élet komédiájával” kedden ismerkedett meg a zombori közönség. A darabról, mind olyanról véleményt mondani nem akarunk, mert ez nemcsak, hogy nem hivatása a vidéki kritikusknak, sőt véleményem szerint izléstelen-ség is. A Föld a wieni Burgtheaterban látta — ha úgy szabad mondani — napvilágot s onnan indult hódító körútra, melyen végre hozzánk is elérkezett.

Magáról az előadásról legközelebb fogunk beszámolni.

* * *

Már egyszer voltam oly bátor rámutatni, hogy nem tartom helyesnek az igazgató abbéli intézkedését, hogy 3—4 estén át egymásután operettek adatt elő. Így történt most is. Szombaton operett, vasárnap délután és este operett, szintúgy hétfőn. Talán mégis csak jobb volna, ha az operett és a parlandó darabok helyes elosztására több gondot fordítanának eltekintve attól, hogy ezáltal az énekes személyzetet agyonfárasztják, akiknek nemcsak az esti előadás, de aznap d. e. 9-től 2-ig próbájuk is van.

És még valami.

Nagyon izléstelennek tartom, sőt a közönség lekicsinylésének, hogy minden színlapon ilyenféle kitételeket olvasunk: „Guthi Soma nagyszerű satirikus korrajza”; „Strausz János világhírű operettje”; „Goethe örökbecsű drámája” stb. stb.

Erre igazán nincsen szükség. Az a közönség, mely színházunkat látogatja vagy megalkotja majd véleményét egy darab értékéről az előadás után vagy — ismeri már — (ezt talán csak elhiszi Polgár?) Strausz világhírű operettjét, Goethe örökbecsű drámáját.

Hagyjanak fel ezzel, mert ez igazán: *vidék!*

Különben csak azt akarom felemlíteni, hogy vasárnap este a színház félig üres volt, dacára a premiernek.

Megjegyzés: bérletszünet volt.

HARRY.

* * *

MŰSOR:

Csütörtök: d. u. „Az elvált asszony”. Este „Bánk-bán” (Beregi Oszkár vendéggjátéka.)

Péntek: „Szerelmes asszonyok”.

Szombat: „Trenk báró”.

HIREK.

Hatalyon kívül helyezett miniszteri rendelet. Mint már körülbelül négy héttel ezelőtt megírtuk, lapunk főszerkesztőjét, Bugél Jenő kir. s tanfelügyelőt a vallás- és közoktatásügyi miniszter hivatalból „a szolgálat érdekében” Aranyosmaróthra áthelyezte. A miniszter azonban ezen rendeletét hatalyon kívül helyezte, illetőleg oda módosította, hogy Bugél Jenőt a *lugosi* tanfelügyelőséghez osztotta be szolgálatára. Most méginkább gratulálunk lapunk főszerkesztőjének, mert hiszen Lugosra történt kinevezése úgyszólván előléptetés számba megy. A függetlenségi-párt távozása előtt módját fogja ejtteni annak, hogy hazafias tagját méltó módon búcsúztassa.

Tanító választás. Küllődön az ujonnan szervezett tanítói állásra Róth Józsefet választották meg rendes tanítónak.

A felfüggesztett tanár. Szabó Dezső székelyudvarhelyi főreáliskolai tanárt a vallás- és közoktatásügyi miniszterium tudvalevőleg állásától felfüggesztette és évi fizetését 880 koronára redukálta. Eljárásának okául a miniszterium a tanári kongresszust megelőzőleg kibocsátott körlevelének „izgató, anarchisztikus és hazaellenes” hangját adta. A tanárságot a miniszteriumnak ez az intézkedése rendkívüli módon felháborította annál is inkább, mert a mozgalma ellen irányulónak tartja és annak tudja be, hogy a tanárság híján van a szolgálati pragmatikának. El van határozva a tanárság, hogy Szabó Dezsővel szolidaritást vállal. A radikális társadalmi körökben is szóvá tette Szabó Dezső ügyét és mozgalom indult meg egy nagy tiltakozó meeting tartására.

A rom. kath. Legényegylet november hó 26-án igazán jól sikerült, táncos egybekötött műkedvelői előadást rendezett, mely méltán kiérdemelte az egyesületi ház minden zugát betöltő közönség lelkes tapsait. Adamek Lenke „A nővér” című költeményt szavaltta nagy hatással. Hosszantartó taps és egy gyönyörű csokor volt jutalma. Hajósevit Karolin egy monológ előadásával aratott nagy hatást, Wlach Mariska és Wallner Gyula egy dialóg keretében mutatták be nem mindennapi tehetségüket. Végezetül „Megjötték a huszárok” című verses népszínmű került előadásra, melyben Firány Mariska szép játéka és hangja, Patajger Nándor kántorja, Schwell Károly a harangozó szerepében, Dózsa István huszárszerepében méltán keltett feltűnést. Rózsa Pista és Vörös Károly jó alakításokkal egészítették ki a kiváló együttest. Nem mulaszthatjuk el, hogy e helyütt ne mondjunk köszönetet az egyesület lelkes, agilis elnökének, Kleiner Nándor tiszteletlennek és Babarczy Jánosnak, aki az előadás betanításával fejtett ki kiváló munkát.

Társasvacsora. A „zombori víglegények” asztaltársasága az elmúlt hét szombatján városunkban időző díszelnökének, dr. Szemző Dezsőnek tiszteletére igen szépen sikerült társasvacsorát rendezett. A helybeli víglegények úgyszólván teljes számban vettek részt szeretett díszelnökük tiszteletére rendezett vacsorán, még olyanokat is láttunk a társaságnál, akik csak a legritkább alkalmakkor szoktak ott megjelenni. A vacsora a leglelkesebb hangulatban folyt le. A díszelnököt a legszívesebben ünnepelték az asztaltársak és számos felkösöntőt mondtak reája. Oly jó, oly lelkes hangulat uralkodott, hogy bizony csak a világos reggeli órák vetettek véget a lelkesedésnek. Jelen voltak: özv. Rudics Mihályné, Szakáll Margit, dr. Szemző Dezső, ifj. Szemző István, dr. Novák Elemér elnök, dr. Komáromy Dezső, Rajháty László főhadnagy, Kovács Rezső hadnagy, Lallosevits Gyurica, Lallosevits István, Poppovits Sebő, dr. Poór Béla, dr. Pataj Sándor, Tripolszky Gyula, dr. Léderer Dezső, dr. Mérey Béla, Csávosi Lajos, ifj. Tunner Nándor, dr. Szilágyi Károly, Konyovits Antal, dr. Zátanyi Dezső, dr. Karácson Gyula, Vámos főhadnagy, Sztrilich hadnagy, dr. Sebestyén Imre, és dr. Kovács Antal.

A függetlenségi párt győzelme Nagyváradon. Vasárnap zajlott le Nagyvárad városi törvényhatósági bizottsági tagjainak választása, amely a függetlenségi párt győzelmével végződött. A munkapárt hallatlan erőfeszítéssel törekedett a függetlenségi párt kiirtására, de ez nem sikerült neki. Ujváros kerületben tizenkét jelölt közül csak két munkapárti győzött, Olasz városrészben pedig csak úgy tudott a munkapárt mandátumához jutni, hogy az összes hivatalfőnököket felléptette, akikre természetesen a tisztviselői kar kénytelen volt hivatalból rászavazni.

A kereskedelmi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy az iparos- és kereskedő tanoncot nem lehet próbaidőre alkalmazni, hanem belépéskor azonnal szerződteni kell.

Véres dráma az utcán. Debrecenben Juhász János kefégyári munkás hétfőn összeveszett a kedvesével, Láda Erzsébet kefégyári munkásnővel. A veszekedést folytatták az utcán is, majd Juhász revolvert rántott és mellbelőtte Láda Erzsébetet, azután önmagára lött kétszer. Mindkettőt a kórházba szállították, hol megállapították, hogy sérülésük halálos.

Zenta város legutóbbi közgyűlésén tárgyalta az 1911. évi költségvetését. Az összes kiadásokat 1.078.983 koronában, a bevételeket 972.486 koronában állapították meg. A 106.496 korona hiányt 26% póttadóval fedezik. A pénzügyminiszter a bor- és hús-fogyasztási adó-bérlétét a városnak engedte át 11.000 koronáért a kikötéssel, hogy a város házi-kezelésben tartozik azt beszélni. A földmivelésügyi miniszter a zentai munkásház telepen, mely az országban a legnagyobb, amennyiben 443 házból áll, — népház építésére 30.000 korona segélyt engedélyezett. Ennek felhasználásával a város a népház felépítését ehatározta.

Az 1911. esztendőre. 3 hét múlva elkezdődik az új esztendő, mely ezuttal vasárnap kezdődik. A farsang január 8-tól február 28-ig tart, tehát elég hosszú tartamu: 51 nap. Husvét április 16. és 17-én, pünkösd június 4. és 5-én lesz, kettős ünnep ezeken kívül csak március 25. és 26-án van, de ehelyett a karácsony hármas ünnep lesz, mert december 25-e hétfőre esik.

Téli előadások. A zombori róm. kath. legényegylet miként az előző évben, úgy az idén is vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 7 óráig téli előadást rendez. Az előadásokat kar- és szőlőénekek, komoly és víg szavaltatok, melódrámák, dialógok, jelenetek, kis szindarabok és a legváltozatosabb zeneszámok fogják élénkíteni városunk legkedveltebb műkedvelőinek jóvoltából, úgy, hogy teljes joggal remélhetjük, hogy ezen esték is, miként az első évben, úgy e téli szezonban is közkedveltségük lesznek. Az első előadás vasárnap, december hó 11-én délután 5 órakor lesz. Sorrend: A szeplőtelenhez. Bán Aladártól. Szavalja Magyarits Mihály egyesületi rendes tag. A kereszténység és a civilizáció. Beszéd, mondja Kleiner Nándor, elnök. A drágaság. Tréfás jelenet, Molnár Ferencről. Személyek: Feleség — Pfeiffer Regina, Férj — Wallner Gyula, Mari szobaleány — Fuderer Annuska, Hírnök Nebi Jakab. Magyar ábránd. Aleinné Simon Rózától. Zongorán előadja özv. Waleth Jánosné úrnő. Az új cseléd. Tréfás jelenet, Molnár Ferencről. Személyek: Urnő — Fuderer Annuska, Szobaleány — Pfeiffer Regina, Fuchs — Vörös Károly. — Belépődíj személyenként 20 fillér. Az előadásokra mindenkit szívesen lát az előjáróság.

Zelenka meghalt. Zelenka Pál, a magyarországi ágostai hivallású evangélikus egyház egyik kiváló főpapja, a tiszáninneni egyházkerület püspöke kedden reggel Miskolcra meghalt. — A Jeruzsálemben épült első evangélikus templom fölavatására, melyen *Vilmos* német császár is részt vett, Zelenkát küldötte ki az evangélikus egyház Tegnep, szerdán délután temették Miskolcra.

A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság vasárnap 5 órakor tartotta a város-háza nagytermében XVI. nyilvános felolvasó ülését Vértesi Károly elnöklésével, változatos és érdekes tárgysorozattal. Kiss Józsefnek, az Irodalmi Társaság tisztelet-tagjának „A szirén” című költeményét Prokópy Imre titkár olvasta fel. Ágai Adolfnak, az Irodalmi Társaság rendes tagjának „Két karácsonyi látogatás” című elbeszélését Rác Soma alelnök olvasta fel. Patyi István rendes tag verseit Kohlmann Dezső dr., Türr Antal rendes tagnak „A vén kuruc” című elbeszélését Dömötör Győző rendes tag olvasta fel. A közönség a felolvasásokat tetszés nyilvánítással kísérte.

Tea a női ipariskola javára. Szombaton tartotta meg a városunkban működő női ipariskola tea estélyét az Ipariskör helyiségeiben. A teát már 6 órakor szolgálták fel a bájos házi kisasszonyok. Utána tombola következett, majd a fiatalok táncra perdült. Igazán szemgyönyörködtető volt az estély képe. Városunk társadalmának előkelőségei mellett a kereskedő és iparos osztályt is ott láttuk a szorgoskodó és házi kisasszonyok között, akik élükön az igazgatónővel Lakner Emília urhölgyel lekötözött nyájassággal szorgoskodtak a siker érdekében, mely úgy erkölcsileg mint anyagilag fényesen bevágott is.

Hangverseny. A zombori szerb egyházi daltársulat, mely a nyáron a Belgrádban rendezett nagy dalárda versenyen az első díjat nyerte, most vasárnap, december 11-én este a

Csitaonica helyiségeiben táncal egybekötött hangversenyt rendez. Felhívjuk a szép éneket kedvelő közönség figyelmét ezen érdekes hangversenyre, amelyen ama szerzemények is lesznek előadva, amelyekkel a dalárda a díjat elnyerte. A műsor többi pontjai is megérdemlik a közönség figyelmét. — A részletes műsor a következő: 1. Binicski: „Lángoljon szívünk”, vegyes kar. 2. Baits: „A szerb dalos kertből”, vegyes kar. 3. Helmund: „A kérdés”, alt solo, éneklő Szimits Lyubica úrleány, zongorán kíséri Theofánovits Otília úrleány. 4. Konyovits-Bozsinszki: „Két alma”, vegyes kar. 5. Feichl: „Ó szersess, míg szeretni tudsz”, kettős, éneklők Czveits Zsófia úrleány és Czveits György úr, zongorán kíséri Bugarszki Vera úrleány. 6. Binicski: „Jön az ősz”, férfi kar. 7. Mokranjac: „Az én házamból III. népdal egyveleg”, vegyes kar.

Nyilvános előadás. 1910. december 11-én, vasárnap délután 5 órakor, a város-háza dísztermében nyilvános előadást tart Pataj Sándor. Az előadás tárgya: *Voltaire*. Az előadásra, amely nyilvános és ingyenes, a közönséget szívesen meghívja a Szabadgondolkodók Voltaire Egyesülete nevében: Dr. Pataj Sándor, elnök. Dr. Mátits Márton, jegyző.

Megyebizottsági tagválasztás. A folyó hó 3-án Bácsujlakon megtartott megyebizottsági tagválasztáson Hirmann Máté palonai jegyző szótöbbséggel meg lett választva.

Felülfizettek a zombori kath. Legényegylet mulaiságán. Sztrilich Zsigmondné 5 korona, Ugy Mihály 5 korona, Adamek Lenke (Baja) 2 korona, Bozsánszky János 1 korona, Csernus Márton 1 korona, Mattas András 1 korona, Pleiffer Regina 1 korona, Raisz Lajos 1 korona, Stebler Antal 1 korona, Ugy Károly 1 korona, Tantner Ottó 80 fillér, N. N. 60 fillér. Az egyesület ez úton is hálás köszönetet mond.

Szerb katonaszökevények mint betörők. Versecről jelentik: A városban az utóbbi időben rendkívül sok betörést és lopást követtek el. A rendőrségnek végre sikerült a tetteseket kinyomoznia. A tettesek: Nikolics Milán, Mistic Milutin, Trifunovics Vojislav és Jovánovics Milivoj szerbiai katonaszökevények, kiket a rendőrség már le is tartóztatott. Az elkövetett betörések és lopások legnagyobb részét beismerték.

Az amerikai ifjúság és a repülés. Míg nálunk a tanuló ifjúságot a latin és görög klasszikusokkal és mindenféle elméletekkel kinozzák, addig az amerikai nevelési rendszer mindent elkövet, hogy a tanuló ifjúságban a gyakorlati kérdések iránt az érdeklődést felbressze és ébren tartsa. Mondani sem kell, hogy az aviatika iránti érdeklődés az amerikai ifjúság körében szinte lázas. A gyermekek közt sokszor zseniális gépszerkesztők akadnak. Kedvenc csoportja az amerikai ifjúságnak legújában az ereszkedő géppel való gyakorlatozás. Ezek a szerkezetek repülőgépek modellek, motor nélkül, de alkalmasak arra, hogy jelentékeny magasságból alábocsátkozzanak vele. Volt olyan diák, a ki 105 lábnyi magasból ereszkedett le. Amerikában Junior Aero Club név alatt 11—20 éves ifjakból klub alakult, melynek célja repülőgépek tökéletesítésére kísérleteket, tanulmányokat folytatni. — Igazán irigykedve nézhetünk az amerikai ifjúság működésére. Nálunk a tudományos pályákon az élet egy-harmadát teoriák tanulásával töltik el, míg a boldog Amerikában már a gyermekkorban gyakorlati kérdések felé terelik a gyermek gondolkodását. — Az eredmény mutatja is a különbséget.

Magyar bor Mexikóban. Örvendetes hírről szolgál, hogy a magyar bor Mexikóban igen jó hírnévnek és nagy keresletnek örvend. Erre vall az is, hogy a mexikói Egyesült Államok budapesti főkonzula, Bánó Jenő a Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesülete útján azon kérelemmel fordult a magyar szőlősgazdákhöz, hogy közöljék vele címüket azok, kik borukat Mexikóba akarják szállítani. A kik erre hajlandók, azok címüket a kivitelre szánt borkészlet mennyiség, évjárat és az ár megjelölésével jelentsék be 8 nap alatt a Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesületénél Budapesten. (IX: Üllői-ut. 25. sz.).

Az első zsidó káplár a török hadseregben. A török hadseregben az alkotmányos élet életbelépéseig csakis mohamedán hitűek szolgálhattak, még közlegényi minőségben is. Ezt az alkotmányos kormány megszüntette. Azóta minden zsidó ifjú beléphet a hadseregbe. Emlekezetes és követés méltó példa lenne a többi hadsereg előtt is az a napi parancs, a melyben ezt a szultán a hadsereggel tudatta és a melyben a vallási türelmességre és a más vallásának tisztelőre és becsülésre oktatta ki a tisztikart. A napokban nevezték ki Törökországban az első zsidó vallású katonát, Juda ben Mose-t — káplárnak. — Nem nagy rang. — de mutatja az idők jelét.

Szérum a szaj és körömfajas ellen. Németországban nagyarányú kísérletek folynak a szaj és körömfajas elleni szérum előállítására és a kormány a legnagyobb áldozatkészséggel támogatja ezen kísérleteket. A kísérleteket dr. Löffler, greifswaldi egyetemi tanár vezeti, kiváló bakteriologus. A kísérletek célja oly szérum előállítása, mely az állatokat immunissá tenné. A kísérlet eredményeként sikerült is már szérumot előállítani, amelyet a gyakorlatban kezdtek kipróbálni, azonban ezeket a kísérleteket be kellett szüntetni, mert a kísérleti telep fekvése a járvány elhurcolásának veszélyével járt. — Sikerült azonban már alkalmos kísérleti telephelyet találni, a Greifswaldtól északra fekvő riemi szigeten. A sziget első berendezésére, az 1909. évi költségvetésbe 50.700 márkát állítottak be. Az építkezés már annyira előrehaladt, hogy tavasszal már meg is kezdik a szérum előállítását. — Löffler professzor kísérletei elé igen nagy várakozással tekintenek szakkörökben.

Öntözés ásványvizzel. A kászonorozsfalui bolgár kertészeknek nem volt elég vizük kertjeik öntözésére, azért artézi kutat furattak. Az artézi kut csak félig sikerült, mert közönséges víz helyett alkalikus savanyuvizet ad. A bolgárok most a savanyuvizzel öntözik a palántákat, de nincsenek vele megelegedve. Ez a lelet legkevésbé sem feltűnő, hogyha tekintetbe vesszük, hogy a Székelyföldön patakokban ömlenek a gyógyvizek. De biztató a felfedezés, mert — kellemetlen. Minálunk pedig kezd törvényszerűvé válni, hogy a természeti kincseket akkor kezdik méltányolni, amikor kellemetlenné válnak. A bihari alumíniumérceteket akkor méltatták figyelemre, a mikor kezdtek kellemetlenné válni, mert a vasércutatók folyton alumíniumércet bukkantak. A földgáz is azóta került a közérdeklődés középpontjába, a mióta a kálisókutatásokat megakadályozta. Most végre az ásványvizek kezdenek kellemetlenné válni: Ott bukkannak föl, ahol közönséges vizet keresnek. És ezért lehetséges, hogy végre sorra kerül okszerű értékesítésük.

Lapszemle. Közeledik a karácsony. Az újságok műhelyeiben lázas munka folyik. Egyik lap a másikat akarja felülmúlni. Már hetekkel karácsony előtt hangos a reklám. Ez a lap ennyi oldalt ad, a másik ennyit. Siessünk, el ne késsünk a hirdetésekkel. Az utóbbi években valami csodálatos fellendülés ment keresztül Magyarországon a sajtó, amit csak a szellemileg rövidlátók és a sajtó nagy hatalmára féltékenyek nem látnak be. No de hála Istennek ezek nem ártanak a pezsdülő sajtóéletnek. Különösen figyelemre méltó az előrehaladás és az előretöréskvés a heti lapoknál, folyóiratoknál és szaklapoknál. Igazán, ma már van számos ilyen nemű újságunk, amely felveszi a versenyt a külföld számos frígyelt lapjával szemben. A szellemi tartalom kiválósága, a nyomdai technikai kivitel művészties volta, terjedelem és publicitás dolgában nagyon sok heti lapunk és folyóiratunk meg lehet elégedve. Feltétlenül megérdemlik az elismerést azért, mert igen nagy részük van a kultura népszerűsítésében, eszmék terjedésében és az olvasó közönség izlésének megfinomodásában. „Az új idők”, „A hét”, a Lyka Károly szerkesztésében havonként megjelenő „Műszet”, „A ház” című modern művészeti folyóirat, a „Magyar Nyomdász” és még egy sereg kiváló gonddal szerkesztett lap, amelyekről még később szó fog esni, mértföldes lépésekkel jutottak el aránylag igen rövid idő alatt és méltán a magyar olvasó közönség megbecsülő szeretetébe.

Karácsonyi nagy occassio vásárt rendez Szuppek Gyula ismert üveg- és porcellán üzletében, melynek folyamán ünnepi ajándéku alkalmas tárgyak nagy választékban vannak raktáron, melyeket meglepő olcsó áron bocsát a közönség rendelkezésére. — A megtekintés vétele nem kötelező!

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter úr folyó évi 106732/IX. A) 3. szám alatt kelt körrendeletével a halgazdasági üzemek létesítése esetén egyrészt a beruházási költségek részbeni megtérítése, másrészt a népesítéshez szükséges halanyag 50—100%-ának több éven át díjtalan rendelkezésre bocsátásával az egyes gazdákat engedélyezni kívánja és a halgazdasági üzem létesítésével járó terveket díjtalanul elkészíttetni hajlandó. Felhivatnak azon birtokosok, kik ezen fontos gazdasági üzem létesíteni kívánják, hogy ebbeli igényeiket a jelenlegi birtokhelyek részletes körülírásával s az óhajtott segélyezés mérvének felemlyítésével szabályszerű folyamodványba foglalva a földművelésügyi miniszter úrhoz mielőbb terjesszék be.

Tűz Bajszentistvánon. Tegnapelőtt d. e. 10 órakor Jaksits Sándor szentistváni gazda házában eddig még ismeretlen okból tűz támadt, mely csakhamar lángra lobbantotta a szomszédos Vas János-féle ház tetőzetét is. Hogy a tűz nagyobb arányokat nem öltött, a szentistváni önkéntes tűzoltóknak köszönhető, kik, Mayer József fecskendő mesterrel az élükön, Lósz Mihály, ifj. Mayer József és Lósz József önk. tűzoltók közreműködésével igazán dicsérendő munkát végeztek.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi november hó 30-án tartott rendes közgyűlésében 387/1910., 388/1910. és 389/1910. jkvi számú alatt hozott határozatával a városi házi pénztár és a következő alap 1911., a városi nyugdíj alap 1911. és a városi úti alap 1911—1912. évi költség-előirányzatát megállapítván, ezen határozat folyó évi december hó 4-től számítva 15 napon át a városi kiadó hivatalban közzemlére kitétetett, ott a hivatalos órák alatt betekinthező és ellene felebbezések ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz címezve benyújthatók.

A lap szerkesztéséért felel:
A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

HIRDETÉSEK.

Eladó. 115-2-1 **Egy jó-karban levő batár és hintó**

azonnal eladó!

Bővebbet **Zarándok-utca 9.**

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonkénti elérhető jövedelem 300—600 K.

Hecht Bankház Részv.-Társ.
BUDAPEST, Ferencziek tere 6.

89-2-20

Ha célt akarunk érni:

HIRDESSÜNK A

Bácsmezei Függetlenség

című politikai lapban.

Hirdetések felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN:

Erzsébet-körút 13. szám alatt,

valamint:

KOLLÁR JÓZSEF

könyv- és papírkereskedésében

ZOMBORBAN.

KOLLÁR JÓZSEF

* könyv- és papírkereskedése, *
könyvnyomdája és könyvkötészete

ZOMBORBAN.

Ajánlja dúsan felszerelt
könyv-, papír- és írószer-raktárát.

Elvállal mindennemű

könyvnyomdai munkák,

úgy mint:

ügyvédi és községi nyomtatványok,

körlevelek, mérlegek,

eljegyzési értesítők,

MEGHÍVÓK, FALRAGASZOK,

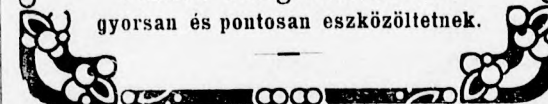
NÉVJEGYEK

stb. a legcsinosabb kivitelben való
elkészítését; úgyszintén

könyvkötészeti munkákat,

melyek a legolcsóbb árban számíttatnak.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Legközelebb megjelenik a képviselőházban
most letárgyalt új

Polgári Perrendtartás

című könyv.

120-2-1

Bírák, ügyvédek, kereskedők és iparosoknak nélkülözhetetlen!

Összeállította, magyarázatokkal és széljegyzetekkel ellátta:

Csilléry Dávid, kir. járásbíró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papíron,
szépen hordható alakban lesz kiállítva: bolti ára füzve 6 korona.

Megrendelhető: **Manyak és Tóth** könyvkiadónál Nagyváradban
és minden hazai könyvkereskedőnél.

Eladó tárgyak!

A „Zombori Kath. Legényegylet”-ben, (Erzsébet-körút 9-ik szám alatt) Mausz Ede egyleti szolgánál, igen olcsón kaphatók a következő, keveset használt tárgyak, úgymint: fehér és színes asztalterítők, szalvéták, evőeszközök, porcellán tálak, tányérok, tea- és kávécsészék stb.

Ezen tárgyak ugyanott bármikor megtekinthetők.

114-2-2

Kiadó lakás

Három szobás lakás a Dob-utcában
zárt üvegfolysóval

január hó elsejével

áthelyeztetés miatt

olcsón kiadó.

Bővebbet Kollár József könyvkereskedésében vagy a kiadóhivatalban.

FIGYELEM!

A legjobb ételek és italok

úgy az étteremben, mint

házon kívül is

csakis a

„Hungária“ vendéglőben

kaphatók.

(Hungária-gőzfürdő mellett.)

Legjutányosabb abonement.

Erdélyi aszu, tokaji és szekszárdi

kitűnő borok

állandóan raktáron.

Kiváló tisztelettel:

Báthory György,

vendéglős.

91-19